Aan de leden van de
Gemeenteraad Oss

Afdeling Openbare Orde en Veiligheid
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon 14 0412
Fax [0412] 64 26 05
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de datum van deze brief en ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Aantal bijlagen
19 mei 2022	Opinienota	Afdeling OOV	14 0414

Onderwerp
Opvang vluchtelingen en asielzoekers voormalig belastingkantoor.

Welke vraag stellen we de raad?

Een voorkeur uit te spreken voor het meest wenselijke scenario:

1. *Het voormalige belastingkantoor inzetten als gemengde opvanglocatie.*

We vangen zowel vluchtelingen uit Oekraïne op als asielzoekers van het COA. Dit houdt in dat vluchtelingen en asielzoekers die nu in het voormalige belastingkantoor verblijven hier kunnen blijven wonen. De opvangplekken die nog beschikbaar komen, worden gebruikt voor beide groepen.

OF

2. *Het voormalige belastingkantoor inzetten als noodopvanglocatie voor het COA.*

Alle opvangplekken worden gebruikt voor asielzoekers van het COA. De vluchtelingen uit Oekraïne die nu in het voormalige belastingkantoor verblijven worden ondergebracht bij opvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne van andere gemeenten in de regio.

Wat is de aanleiding?

Er zijn momenteel verschillende vluchtelingen in Nederland:

1. De vluchtelingen uit Oekraïne. Zij zijn gevlucht voor de oorlog in Oekraïne en door verschillende landen in Europa opgevangen. Deze vluchtelingen zijn opgevangen door particulieren (particuliere opvang) en door gemeenten (gemeentelijke opvang). De gemeente is verantwoordelijk voor de vluchtelingen in gemeentelijke opvang. In eerste instantie betrof de vluchtelingenstroom uit Oekraïne vooral vrouwen met kinderen. Inmiddels is de vluchtelingenstroom meer divers.
2. Vluchtelingen uit landen buiten Europa: asielzoekers. De meeste asielzoekers melden zich in Nederland eerst in Ter Apel. Na hun aanmelding krijgen zij onderdak in een van

de opvanglocaties van het COA (AZC's). Het COA is verantwoordelijk voor de asielzoekers. Onder deze asielzoekers zitten ook veel nareizigers (bijvoorbeeld op basis van gezinshereniging). Wanneer asielzoekers een verblijfsvergunning krijgen, worden ze toegewezen aan een gemeente. De gemeente zorgt vervolgens voor huisvesting van deze statushouders.

Gemeentelijke opvang vluchtelingen Oekraïne

Op 29 april hebben alle 25 Veiligheidsregio's een extra verzoek gekregen ten aanzien van de noodopvang voor vluchtelingen uit Oekraïne. Bovenop het eerdere verzoek om 2.000 opvangplekken te realiseren, is het aanvullende verzoek om nogmaals 1.000 additionele (crisis)noodopvangplekken te creëren voor 23 juni 2022. Als we de huidige lijn (2 x 140 opvangplekken voor de gemeente Oss) doortrekken betekent dit nogmaals 140 opvangplekken extra.

COA opvang asielzoekers

Oekraïners zijn niet de enige vluchtelingen die Nederland opvangt. Ook asielzoekers van buiten Europa komen naar ons land. Er is voor deze asielzoekers op dit moment een groot tekort aan opvangplekken. Op basis van de verwachte instroom en uitstroom is de verwachting dat er richting juli van dit jaar een tekort van in totaal 3.500 opvangplekken is ontstaan. Per 1 januari 2023 kan dit tekort volgens het COA oplopen naar 10.000 plekken.

Voor de gemeenten in onze Veiligheidsregio betekent dit:

- Voor 1 april 2022: 100 noodopvangplaatsen (in verband met ontlasting Ter Apel)Voor
- 1 juli 2022: 500 noodopvangplaatsen op max. 2 locaties (incl. 100 eerder gevraagde plaatsen).
- Voor 1 juli 2023: 2x 500 (azc)plaatsen ten behoeve van flexibilisering asielketen. Dit loopt via de provinciale regietafel.

Wat zijn de overeenkomsten?

We zijn als regio samen verantwoordelijk voor het realiseren van noodopvanglocaties voor vluchtelingen uit Oekraïne en het realiseren voor noodopvanglocaties voor asielzoekers uit andere landen.

In beide scenario's vangen we asielzoekers op.

In beide scenario's vangen we asielzoekers van het COA op.

Beide scenario's vragen om extra politie capaciteit.
In beide scenario's is er sprake van een concentratie van veel mensen in kleine ruimten en met verschillende achtergronden en culturen. Dit kan zorgen voor spanningen en incidenten waarbij politie inzet nodig is.

Beide scenario's zijn van tijdelijke aard.
Er worden geen concessies gedaan aan de start van de bouw op het terrein van het voormalige belastingkantoor. We moeten dus tijdig op zoek naar een alternatieve opvanglocatie voor de vluchtelingen uit Oekraïne. Voor de opvang van asielzoekers kijken we samen met onze regiogemeenten naar een oplossing voor de langere termijn.

Wat zijn de verschillen?
Scenario 1:
<u>Bewoners</u>

- De vluchtelingen uit Oekraïne die nu in het voormalige belastingkantoor verblijven hoeven niet verplaatst te worden naar een andere opvanglocatie. Deze vluchtelingen zijn al (deels) geaard in Oss. Zo hebben sommigen al werk gevonden en gaan kinderen naar school in Oss. Het is niet wenselijk om deze vluchtelingen te verplaatsen naar een andere gemeente waar ze weer opnieuw moeten aarden.
- Er wonen twee verschillende groepen met verschillende regimes. Zo is er bijvoorbeeld een verschil in de hoogte van het leefgeld en procedures. Dit kan voor spanningen tussen beide groepen zorgen.
- De huidige vluchtelingenstroom uit Oekraïne bestaat niet meer voornamelijk uit vrouwen en gezinnen, maar is meer divers. Het is lastig om te selecteren wie er naar de opvanglocatie in Oss komen.
- Het is niet duidelijk wat de groep uit Oekraïne op langere termijn gaat doen. Gaan zijn terug naar Oekraïne of blijven zij hier of in Oss?
- Afhankelijk van de ontwikkelingen ten aanzien van de vluchtelingenstroom uit Oekraïne en de situatie in Ter Apel kunnen we afstemmen naar behoefte.

<u>Beheer</u>

- De gemeente Oss is samen met het COA verantwoordelijk voor het beheer (locatiemanagers, huismeesters, beveiliging, tolken etc.). van de opvanglocatie. De gemeente is samen met Thuis in Oss verantwoordelijk voor de vluchtelingen uit Oekraïne en het COA is verantwoordelijk voor de asielzoekers.

<u>Inwoners</u>

- Bij de opening van het voormalige belastingkantoor in maart jl. is veel draagvlak ontstaan onder de inwoners en vrijwilligers. Dit draagvlak willen we graag behouden.
- We zien dat het sentiment onder de inwoners anders is voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne dan uit andere landen.

Scenario 2:

Bewoners

- We vangen geen vluchtelingen uit Oekraïne op.
- De vluchtelingen uit Oekraïne moeten verplaatst worden naar een andere opvanglocatie. Deze vluchtelingen zijn al (deels) geaard in Oss. Zo hebben sommigen al werk gevonden en gaan kinderen in Oss naar school. Het is niet wenselijk om deze vluchtelingen te verplaatsen naar een andere gemeente waar ze weer opnieuw moeten aarden.
- Er is één regime. Namelijk het regime van het COA voor asielzoekers.
- We weten niet wat de samenstelling wordt van de asielzoekers die in de opvanglocatie komen wonen en welke status ze hebben. Het is lastig om te selecteren wie er naar de opvanglocatie in Oss komen.
- Er is continue sprake van andere asielzoekers in verband met het doorstromen van asielzoekers naar andere gemeenten.

Beheer

- Het beheer en de regie (locatiemanagers, huismeesters, beveiliging, tolken etc.) van de locatie wordt helemaal overgenomen door het COA.

Inwoners

- We zien dat het sentiment onder de inwoners anders is voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne dan uit andere landen. Een noodopvang op deze locatie, ook al is het tijdelijk, kan voor maatschappelijke onrust zorgen.

Wat is het vervolg?

De overwegingen die tijdens de commissievergadering van 19 mei naar voren komen, zullen worden meegenomen door het college. Het college zal uiteindelijk een voorkeur uitspreken voor een scenario. Dit scenario werken we vervolgens verder uit. De verwachting is dat er op korte termijn een advies aan het college wordt voorgelegd voor een definitief besluit.

Communicatie

In alle scenario's zullen de omwonenden zorgvuldig en tijdig betrokken worden. De omwonenden van het voormalige belastingkantoor worden momenteel op de hoogte gehouden door een nieuwsbrief. Indien we één van deze scenario's verder uitwerken, worden de omwonenden hierover geïnformeerd.

Samenvatting

We moeten als regio vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers opvangen. Hiervoor willen we het voormalige belastingkantoor inzetten. In deze nota worden twee verschillende scenario's voorgelegd.